

Danyýel Kitaby — Ýigrimi Birinji Nomer

Ölçeğinde

Jeff Pippenger

2023-12-16

Biz Işaya pygamberiň ýigrimi ýedinji baby arkaly dowam edýäris, çünki ol Işanyň indiki baplary üçin mazmuny kesgitleýär. Şol indiki baplar soňky ýagşy mukaddes Kitaba laýyk dogry usul hökmünde kesgitleýär. Bu usul tanalyp we ulanylanda, kabul edilen halatynda oňa laýyk gelýän bir tejribäni döretýän pygamberlik habaryny açýar.

2001-nji ýylyň 11-nji sentýabrynda Hudaýyň öňki äht halky bolan, ýedinji gün Adventist halkyna aýdylmaly aýdym şundan ybaratdyr: olar Hudaýyň halky hökmünde gapdaldan geçilip barylýar, çünki olar Hudaýyň Öz üzümçiligi üçin bermegini niýet eden miwelerini getirmediler. Bu aýdym Hudaýyň oturdyp ýetişdiren üzümçiligi bilen, şeýle hem olaryň 1863-nji ýylda büdreme daşyny ret etmegi bilen aňladylan äht gatnaşyklaryna esaslanmalydy. Olar 1856-njy ýylda Laodikiýa boldular, we ýedi ýyl, ýa-da “ýedi gezek”, ýa-da iki münň baş ýüz ýigrimi günläp, Hudaý giriş gözledi, emma olar 1863-nji ýylda Oňa garşy gapyny ýapdylar.

2001-nji ýylyň 11-nji sentýabryndan bäri olar, Ýekşenbe kanunynda Onuň agzyndan doly tüýkürilip çykarylmaýyndan öň, daňlara daňlyp baglanýarlar. 2001-nji ýylyň 11-nji sentýabryndan bäri Adventizme aýdym edilmegi gereken habar, Laodikýa habarydyr; ol bolsa, gymmatbaha daşy “görmekden” we “datmakdan” ýüz dönderýänleriň hemmesini ezyň büdreme daşy öz içine alýan üzüm bagy baradaky habardyr. Işanyň parçasyndaky Laodikýalylara berlen wada şudur: bu soňky duýduryşy kabul etmegi saýlan islendik Adventistiň henizem Mesihni “gudratyndan berk ýapyşmaga” wagty bar, şeýdip olar Mesih bilen “parahatçylyk baglaşyp bilerler”, çünki Mesih hem olar bilen “parahatçylyk baglaşmaga” henizem taýýardyr. Emma ýarygije gykylygynda, tizden güýje girjek Ýekşenbe kanunyň edil önüsyrynda, şol mümkinçilik ebedilik tamamlanar.

2001-nji ýylyň 11-nji sentýabrynda başlanan döwürde Hudaý “öňler halk bolmadyk”lary, “gurak ýerden çykan bir köki” “kök urdurmagy”, “güllemegi we pyntyk açmagy hem-de dünýäniň ýüzünü miwe bilen doldurmagy” wada berdi. Ýeseýiň köküniň güllemegine we pyntyk açmagyna sebäp bolýan zat soňky ýagşydyr, çünki güllejek we pyntyk açjak kök pygamberlik taýdan ýokary galdyrylan nyşan bolmaga niýetlenendir, ol nyşan bolsa Ýeseýiň köküdür.

Şol günde Yessayyň bir köki bolar; ol halklar üçin bir baýdak bolup durar; milletler oňa ýüz tutarlar; onuň dynçlygy şöhratly bolar. Işaya 11:10.

Soňky ýagyn Ýeseýanyň köküniň 2001-nji ýylyň 11-nji sentýabryndan başlap güllemegine we pyntyklamagyna sebäp boldy, ýakyn wagtda geljek Ýekşenbe kanunynda bolsa şol kök bütin ýeri miwe bilen doldurar. Işaya pygamberiň ýigrimi ýedinji babyndaky Ýekşenbe kanuny, Danyýel kitabyndaky birinji — üçünji baplarda hem şekillendirilýän şol bir öňe gidişlik taryhydyr. Soňky ýagyn 2001-nji ýylyň 11-nji sentýabrynda milletler gazaba münen mahaly, üçünji Hasratyň

Yslamyn boşadylmagy we dessine saklanyp galmagy bilen sepelenip başlamagyna başlady.

“Bu ýerde agzalyan ‘şol musibet döwrüniň başlanmagy’, belalaryň dökülip başlanjak wagtyna degişli däldir; eýsem olar dökülmezinden azajyk öňki döwre, Mesih mukaddes ýerde bolýan wagtyna degişlidir. Şol wagtda, gutulyş işi tamamlanmaga ýakynlaşýarka, ýeriň ýüzüne musibet gelýär, milletler gazaplanýar, emma üçünji perişdäniň işine päsgel bermez ýaly, olar saklanyp durulýar. Şol wagtda Rebbimiziň huzuryndan gelýän ‘soňky ýagşy’, ýagny täzeleniş geler; ol üçünji perişdäniň güýçli sesine kuwwat bermek we mukaddesleri soňky ýedi belanyň döküljek döwründe berk durmaga taýýarlamak üçindir.” Early Writings, 85.

Bu parçada Aýal Waýt gutulyşyň heniz hem açyk bolup galýan gysga bir döwrüň bardygyny aýdyňlaşdyrýar. Onuň söz açýan “agyrçylyk döwri” synag möhletiniň doly ýapylmagy bilen başlanýan beýik agrçylyk döwründen tapawutlanýar. Adventizmde oňa, Maýkl turup çykyş edeninde başlanýan beýik agrçylyk döwrüne gatnaşygy taýdan, dogrylykda “agyrçylygyň kiçi döwri” diýilýär. “Agyrçylygyň kiçi döwri” ýakyn wagtda geljek ýekşenbe kanunynda milli heläkçiligiň başlanýan döwrüni aňladýar we synag möhleti ýapylýança dowam edýär.

2001-nji ýylyň 11-nji sentýabryndan başlap, ýekşenbe kanunyňa çenli dowam edýän taryhyň dowamynda Adventizmiň in soňky arassalanysy we höküm edilşi soňky ýagşyň “sepinlenişi” döwründe bolup geçýän hökmünde şekillendirilýär. Bu döwür, “täzeleniş” hem bolan soňky ýagşyň “sepinleniş” hökmünde başlanýan, emma ýekşenbe kanunynda doly guýluşa çenli ilerleýän döwürdür. Üçünji Wanyň Yslamy milletleri gaharladanda başlanýan şol döwürde soňky ýagşy ýagyp başlaýar, käbirleri soňky ýagşy tanap, ony kabul edýärler, käbirleri bolsa soňky ýagşy tanamaýarlar. Käbirleri bir zadyň bolup geçýändigini tanaýarlar, emma onuň nämedigine düşünmeýärler we oňa garşy özlerini berkityärler.

“Köp adamlar irki ýagşyň berýänini uly ölçegde kabul etmekde şowsuz boldular. Olar Hudaýyň şeýlelik bilen özleri üçin üpjün eden ähli peýdalaryny almadylar. Olar ýetmezçiligiň giçki ýagşy tarapyndan doldurylmagyna garaşýarlar. Merhemetiň in baý bollugy berlende, olar ony kabul etmek üçin ýüreklerini açmagy maksat edinýärler. Olar juda elhenç ýalňyşlyk edýärler. Hudaýyň Öz nuruny we bilimini bermek bilen adam ýüreginde başlan işi üznüksiz öňe gitmelidir. Her bir adam öz zerurlygyny özi duýmalydyr. Ýürek her bir haramlykdan boşadylyp, Ruhun mesgen tutmagy üçin arassalanmalydyr. Irki şagirtler Pentekost günü Mukaddes Ruhun dökülmegine günäni boýun almak we ondan ýüz öwürmek, yhlasly dogma hem-de özlerini Hudaýa bagyş etmek arkaly taýýarlandylar. Edil şol bir iş, diňe has uly derejede, indi hem edilmelidir. Şonda ynsan wekili diňe bereketi soramaly we Rebbiň özi baradaky işi kämilleşdirmegine garaşmalydy. Işi başlan Hudaýdyr, Öz işini tamamlap, adamy Isa Mesihde kämil eder. Emma irki ýagşy bilen aňladylyan merhemete asla äsgermezçilik edilmemelidir. Diňe özlerine berlen nura görä ýaşaýanlar has uly nury alarlar. Eger biz her gün işjeň mesihi faziletleriniň ýüze çykarylmagynda öňe gitmesek, onda giçki ýagşyda Mukaddes Ruhun aýan boluşlaryny tanap bilmeris. Ol töweregimizdäki ýürekleriň ählisine ýagyp durýan hem bolup biler, emma biz ony ne duýarys, ne-de kabul ederis.” Testimonies to Ministers, 506, 507.

Gički ýagys häzir ýagýar, ony tanaýanlar bar, şonuň üçin ony kabul edýärler; ony tanaýmaýanlar hem bar, şonuň üçin ony kabul etmeýärler. Gički ýagys kabul edilmegi üçin tanalmalydyr. Gički ýagys diňe bir tejribe däl; ol bir habaryň döreden tejribesidir, emma şol habar diňe habary berkarar etmek üçin dogry usulyýet ulanylanda kabul edilip bilner. Gički ýagysyň habaryny berkarar edýän usulyýeti tanamazdan, Daniýel we Ylham kitaplarynda beýan edilen patyşalyklaryň galyp-ösüşinde hem-de ýykylşynda görkezilen pygamberlik sapaklaryna düşünmek diýen ýaly mümkin däl.

Dünýä galdyrylýan baýdak Işaya tarapyndan “Ýesseyiň köki” diýip kesgitlenýär, ýigrimi ýedinji bapda bolsa “Ýakupdan gelýänler” “kök urýarlar”. “Ýesseyiň köki” bolanlar şol ýerde “Ysraýyl” diýlip hem kesgitlenýärler; olar ilki bilen gülleýän we pyntyklap başlanýan, ondan soňra bolsa dünýäni miwe bilen doldurýanlardyr. Tebigatyň kanunlary pygamberligiň kanunlaryna garşy gelmeýär, çünki tebigaty-da, pygamberligi-de döreden şol bir Kanun Goýujydyr. Bir ösümlik miwe bermezden öň, ilki ukudan açylmalydyr; munuň subutnamasy ilki pyntyklaryň, soňra bolsa güllerini peýda bolmagydyr. “Ýesseyiň köki” bolan ruhy Ysraýyl ýagysyň tapgyrlygynyň dökmegini kabul edýär. Bu “sepinlemek” bilen başlanýar we baýdak tarapyndan hödürülen miwe bilen dünýä doldurylanda doly dökülüşe çenli güýçlenýär.

Işaya pygamberiň ýigrimi ýedinji babynda ýagmyryň sepinip başlanmagynyň başlangyç nokady pyntyklaryň “gögerip çykýan” wagty hökmünde görkezilýär. Olar ilkinji gezek “gögerip çykanda”, ýagmyryň “ölçeg bilen” guýulýandygy aýdylýar. “Ölçeg bilen, ol gögerip çykanda.” 2001-nji ýylyň 11-nji sentýabrynda soňky ýagmyryň sepihmegi “ölçeg bilen” guýlup başlady, çünki şol wagtda bugdaý bilen haşal otlar, ýa-da paýhaslylar bilen akylyszlar heniz hem garyşyk ýagdaýdadylar.

“Bütün ýeri Öz şöhraty bilen ýagtyldýan Hudaýyň Ruhunyň beýik dökmegi, Hudaý bilen bile işleşýänler bolmagyň nämäni aňladýandygyny tejribe arkaly bilýän, aňy açylan bir halk bizde bolýança gelmez. Haçan-da biz Mesihini hyzmatyna doly, tutuş ýürekden bagyşlananymyzda, Hudaý bu hakykaty Öz Ruhuny ölçeýsiz dököp tanar; emma ybadathananyň in uly bölegi Hudaý bilen bile işleşýänler dälkä, bu beýle bolmaz. Ybadathananyň in uly bölegi Hudaý bilen bile işleşýänler dälkä, Hudaý Öz Ruhuny dököp bilmez. Öz-özüni söýmek we nepsini gandyrmak şeýle aç-açan ýüze çykýarka, eger söz bilen beýan edilse, Kabylyň şol jogabyny aňladjak bir ruh höküm sürýändigini üçin, Hudaý Öz Ruhuny dököp bilmez: ‘Men doganymyň garawulymy?’ Eger şu wagt üçin berlen hakykat, eger her tarapda barha köpelip, ähli zatlaryň ahyrynyň golaýlandygyna şaýatlyk edýän alamatlar, hakykaty bilýändiklerini ykrar edýänlerini uklap ýatan güýjüni oýarmaga ýeterlik bolmasa, onda şöhle saçyp gelen ýagtylyga laýyk garaňkylyk bu janlary gaplar. Soňky hasaplaşyk günü Hudaýa hödürlep biljekleriniň arasynda olaryň bipolarlygyna hiç hili bahana meňzeş zat hem bolmaz. Nämä üçin Hudaýyň Sözüniň mukaddes hakykatynyň ýagtylygyna ýaşamandyklary, ýöremändikleri we işlemändikleri barada hödürlemäge hiç bir sebäpleri bolmaz; şeýlelik bilen-de günäniň garaňkylygyna çümen dünýä öz gylyk-häsiýetleri, duýgudaşlyklary we yhlaslary arkaly Hoş Habaryň güýjüniň we hakykatynyň inkär edilip bilinmejekdigini açyp görkezmändikleri üçin hem hiç bir delilleri bolmaz.” Review and Herald, July 21, 1896.

Işaýa ýigrimi ýedinji bap, gurak ýerden köküniň pyntyklap çykýan wagtynda başlanýan soňky ýagşyň dökülip başlanmagynyň taryhyny, soňra bolsa ýer ýüzüniň miwe bilen dolmagyna çenli bolan ähli döwri görkezýär. Bu bapda: “ölçeg bilen, ol gögerip çykanda, sen onuň bilen jedelleşersiň” diýlip kesgitlenýär. Soňky ýagşy “sepinti” hökmünde ölçenilýän wagtynda, Uýam Waýt şeýle diýýär: soňky ýagşy “biziň daş-töweregimizdäki ýürekleriň üstüne ýagyp durýan bolup biler, emma biz ony saýgaryp-da bilmeris, kabul edip-de bilmeris.”

Şeýle etmek bilen, ol ýagşyň ýagmagyny ykrar edýänler bilen ony ykrar etmeýänleriň garyşyk ýagdaýyndaky bir ýygnagy görkezýär. Öňki parçada ol, Hudaý soňky ýagşy çäksiz derejede dökende, onuň paýhasly we akylsyz gyzlaryň garyşyk ýagdaýynyň indi galmandygyny alamatlandyryandygyny şeýle diýip görkezýär: “Biz Mesihe hyzmat etmäge doly, бүтін ýürekden bagyşlananymyzda, Hudaý bu hakykaty Öz Ruhuny çäksiz derejede dökmek bilen ykrar eder; emma bu, ýygnagyň iň uly bölegi Hudaý bilen bile zähmet çekijiler bolmadyk mahalynda bolmaz.”

Ybadathananyň uly bölegi, ýagny ybadathananyň aglaba köplügi, Matta ýigrimi başinji bapda akylsyz gyzlar hökmünde görkezilýär, çünki Mukaddes Ýazgylara görä “köpler” çagyrylýar, emma “azlar” saýlanýar. Akyllylar bilen akylsyzlar ýakynda güýje girjek ýekşenbe kanunynyň önünden gelýän, ýary gije bolup geçýän krizis wagtynda ylahy takdyr bilen aýrylýarlar. Bu aýrylyşyk soňra Giçki ýagynda Ruhun doly guýuşyny kabul edip biljek we “bir günde doglan millet” bolup biljek bir halky emele getirýär. Şondan soň Ýessaýyň köki nyşan hökmünde ýokary galdyrylar we dünýäni miwe bilen doldurar.

Işaýa ýigrimi ýedi, soňky ýagşyň “ölçeg bilen” ýagdyrylyp başlan wagtynda, 2001-nji ýylyň 11-nji sentýabrynda, “sen onuň bilen jedelleşersiň” diýlip görkezýär. “Ölçeg bilen, ol ösüp çykanda, sen onuň bilen jedelleşersiň.” 2001-nji ýylyň 11-nji sentýabryndaky waka dünýäde hem-de ybadathanada bada-bat jedel meselesine öwürildi. Hut şu güne çenli — ýigrimi ýyldan gowrak wagt geçendigine garamazdan — şol wakalary globalaşdyryjy dildüwşügiň haýsydyr bir görnüşi hökmünde däl-de, Yslamyň işi hökmünde kesgitlemäge garşy çykýan jedeller henizem dowam edýär. Soňky ýagşyň sepintisiniň gelşi bilen bagly jedel 2001-nji ýylyň 11-nji sentýabrynda başlady, emma dünýäde dowam etdirilýän jedeller, Hudaýyň pygamberlik Sözünde görkezilen şol “jedel” dälidir. Bu jedel, aşakda gelýän ýaly önünden aýdyşlar hakyndadyr.

“Bir gezek, Nýu-Ýork şäherinde bolanymda, gije wagty maňa asmanyň özüne tarap gat-gat bolup beýgelýän binalary görmegim görkezildi. Bu binalaryň oda çydamlydygy kepillendirilýärdi, we olar eýelerini hem-de gurluşykçylaryny şöhratlandyrmak üçin gurulýardy. Bu binalar barha belent, ýene-de belent bolup göterilýärdi, olaryň içinde bolsa iň gymmatly material ulanylýardy. Bu binalaryň eýeleri öz-özlerinden: ‘Biz Hudaýy iň gowy nähili şöhratlandyryp bileris?’ diýip soramaýardylar. Reb olaryň pikirlerinde ýokdy.”

Men şeýle pikir etdim: “Ah, eger serişdelerini şeýle goýberýänler öz ýollaryny Hudaýyň görşi ýaly görüp bilsedilerdi! Olar ajaýyp binalary galdyýarlar, emma Älemiň Hökümdarynyň nazarynda olaryň meýilnamalaşdyrmagy we oýlap tapyslary nähili akylsyzlykdyr! Olar tutuş ýürekleriniň we aňlarynyň ähli güýji bilen Hudaýy nädip şöhratlandyryp boljakdygyny öwrenmeýärler. Olar munuň — adamyň ilkinji borjunyň — ünsünden çykardylar.”

Bu beýik binalar galdyrylyp barýarka, olaryň eýeleri, öz nebisini kanagatlandyrmaga we goňşularynyň görüpligini tutaşdyrmaga ulanjak pullarynyň bardygyna hyjuwly tekepbirlik bilen şatlanypdylar. Şeýlelikde maýa goýlan pullaryň köp bölegi, zorluk bilen, garyplary sütem bilen ezmek arkaly gazanylypdy. Olar gökde her bir söwda-amalynyň hasabynyň alnyp barylýandygyny unudypdylar; her bir adalatsyz geleşik, her bir galp hereket ol ýerde ýazylgydyr. Wagty gelýär — özleriniň galplygynda we tekepbirliğinde adamlar Rebbiň geçmegine ýol bermejek çägene çenli baryp ýetjekler, şonda olar Ýehowanyň sabyrlylygynyň hem bir serhediniň bardygyny öwrenerler.

“Şondan soň meniň önümde geçen görnüş ýangyn howatyry boldy. Adamlar beýik we guýa oda çydamly hasap edilýän binalara seredip: «Olar bütinleý howpsuz» diýdiler. Emma bu binalar edil smoladan ýasalan ýaly ýanyp ýok boldy. Ýangyn söndüriji enjamlary bu weýrançylygy saklamak üçin hiç zat edip bilmedi. Ýangyn söndürijiler enjamlary işledip bilmediler.” Testimonies, 9-njy jilt, 12, 13.

Adwentist buthanasy 2001-nji ýylyň 11-nji sentýabryndan dessine soň şeýle parçalary dünýäden gizlemäge çalyşdy. Bu nädip Nýu-Ýork şäheri we ýangyn söndüriji ulaglaryň soňraky ýangynlary saklap bilmedik ägirt beýik binalary barada bolmasyn? Adwentist buthanasynyň pygamber zenan tarapyndan ýazylan diýip ykrar edýän ýazgylaryndan bolan şuna meňzeş bir parçanyň şeýle bir ýerine ýetmäniň yzysüre öýleriň üçeginden yglan edilmezligi nädip mümkin?

Soňky ýagşyň sepişiniň gelmegi, pygamberlikdäki “çekişmäniň” gelendigini alamatlandyrýar, şol bir wagtda-da Adventizmiň soňky pitnesini aýan edýär; çünki hut şol ýerde olar galyndy halk üçin pygamber zenan diýip ykrar edýänleriniň aýdyň we sada sözlerini dolulygyna ret edýärler.

“Şeýtan... hakykatdan sowmak üçin galp zady yzygiderli öňe sürýär. Şeýtanyň in soňky aldawy bolsa, Hudaýyň Ruhunyň şaýatlygyny güýjünden gaçyrmak bolar. «Wahý bolmadyk ýerde halk heläk bolýar» (Süleýmanyň pähimleri 29:18). Şeýtan ussatlyk bilen, dürli usullar arkaly we dürli gurallaryň üsti bilen, Hudaýyň galyndy halkynyň hakyky şaýatlyga bolan ynamyny sarsdyrmak üçin iş eder.

“Şaýatlyklara garşy şeýtany häsiýetli ýigrenç tutaşdyrylar. Şeýtanyň işi olaryň garşysynda ýygnaklaryň ynamyny sarsdyrmak bolar, munuň sebäbi şudur: eger Hudaýyň Ruhunyň duýduryşlaryna, ýazgarmalaryna we nesihatlaryna gulak asylsa, Şeýtan öz aldawlaryny girizmekde we janlary öz mekir hyýallary bilen baglamakda şeýle bir açyk ýol tapyp bilmez.” Selected Messages, book 1, 48.

Bugdaýyň hem-de haşal otlaryň hem pygamberlik taýdan baglanmagy 2001-nji ýylyň 11-nji sentýabrynda, Pygamberlik Ruhuna garşy gozgalaň bilen başlandy; bu bolsa 1863-nji ýylda Mukaddes Kitaba garşy başlanan kem-kemden ösýän gozgalaňyň jemlenmesini alamatlandyrdy.

“Biz bir halk hökmünde ýer ýüzündäki ähli beýleki halklardan ön hakykata eýedigimizi ykrar edýäris. Onda biziň durmuşymyz we häsiýetimiz şeýle bir imana laýyklykda sazlaşykda bolmalydyr. Häzir şol gün juda golaýlap geldi: dogruçylaryň gymmatly дәne desseleri ýaly asman ammary üçin daňyljak, erbetler bolsa, haşal otlar ýaly, soňky beýik günüň oduna ýygnaljak gün. Emma bugdaý bilen haşal otlar ‘orak döwrüne çenli bile ösýärler.”

Adwentizm şu aşakdaky parçany nädip äsgermezlik edip bildi: bu binalar ýykylanda, Ylham kitaby on sekizinji bap, birinji aýatdan üçünji aýada çenli ýerine ýetiriler diýip gönüden-göni aýdylýar?

“Indi meniň Nýu-Ýorkyň suw joşmasy bilen süpürilip ýok edilmelidigi barada aýdandygym hakdaky söz gelýärmik? Men muny hiç haçan aýtmadym. Men şeýle diýdim: ol ýerde gat-gat bolup beýik binalaryň galdyrylyşyna seredip durkam: ‘Rebbiň ýer ýüzüni elhenç sarsdyrmak üçin turjak wagty nähili aýyrganç ýagdaýlar ýüz berer! Şonda Ylham 18:1–3-däki sözler ýerine ýetiriler.’ Ylham kitabyndaky on sekizinji babuň ählisi ýer ýüzüne geljek zatlar barada duýduryşdyr. Emma Nýu-Ýorkuň üstüne aýratynlykda näme geljekdigi babatda maňa anyk bir nur berlenok; diňe bir şony bilýärim: bir gün ol ýerdäki beýik binalar Hudaýyň güýjüniň öwrüp-agdaryjy täsiri bilen ýykylar. Maňa berlen nurdan bilýärim ki, dünýäde heläkçilik bar. Reb tarapyndan bir söz, Onuň gudratly güýjüniň bir degşi, we bu ägirt uly desgalar ýykylyjakdyr. Biz onuň nähili gorkunçdygyny göz önüne-de getirip bilmejek wakalar bolup geçer.” Review and Herald, July 5, 1906.

Bu ýerde garalýan mesele, bu parçalaryň 2001-nji ýylyň 11-nji sentýabrynda berjaý edilip-edilmeändigi däl, çünki olar gürrüňsiz berjaý edildi; emma biziň çözgüt gözleýän meselämiz şol wagtda başlan “çekişme”dir. Ol çekişme dogry ýa-da nädogry metodologiýa baradaky çekişme boldy. Adventist buthanasy William Milleriň pygamberlik düşündirişiniň on dört düzgünini ret etmäge 1863-nji ýylda başlady, we olar häzirki wagtda şeýle bir derejesine ýetdiler welin, Adventist teologlary tarapyndan ýazylan Mukaddes Kitap boýunça barlag kitabyň apostat Protestantizmiň we Rim Katolikliginiň teologlary tarapyndan gaýta-gaýta goldanmaýan nusgasyny satyn alyp bolmaýar. 1863-nji ýyldan 2001-nji ýyla çenli, hatda şu gün hem, başlangyçda William Milleriň pygamberlik düşündirişiniň düzgünleri arkaly wekilçilik edilen metodologiýa, Rim Katolikliginiň we apostat Protestantizmiň metodologiýasy üçin bir gyra goýuldy. Ylham kitaby on sekizinji bap, birinji aýatdan üçünji aýada çenli berjaý edilende başlanan pygamberlik “çekişmesi” hakyky ýa-da galp metodologiýa baradaky çekişme boldy.

Biz Işaýa kitabyň ýigrimi ýedinji babyndaky “jedeli” indiki makalada hem garamagymyzy dowam etdireris.

“Biz özümüz üçin hristiançylygyň nämäni aňladýandygyny, hakykatyň nämedigini, kabul eden imanmyzyň nämedigini, şeýle hem Mukaddes Kitabyň düzgünleriniň — bize iň ýokary ygtyýardan berlen düzgünleriň — nämedigini bilmelidiris.” The 1888 Materials, 403.